

nakvis

NACIONALNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

SLOVENIAN QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

Strateški razvoj NAKVIS za obdobje 2026–2030

III. Strateški razvoj NAKVIS za obdobje 2026–2030

- 1 Strateški načrt v okviru kakovosti v evropskem in globalnem visokošolskem prostoru
- 2 Uresničitev strateških ciljev v obdobju 2021–2025
- 3 Strateški cilji za obdobje 2026–2030

Uvod

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (agencija) z iztekom svojega zadnjega strateškega načrta (2021–2025) vstopa v novo razvojno fazo, usmerjeno v aktualne izzive visokošolskega prostora in nadaljevanje dobrih praks. V preteklih petih letih je agencija utrdila vlogo osrednjega deležnika na področju zunanjske zagotavljanja kakovosti in ob tem okrepila tudi svojo svetovalno in analitično vlogo, s čimer je še dodatno podprla visokošolske zavode in višje strokovne šole. Pri pripravi nove strategije so deležniki izrazili pričakovanje, da bo agencija razvojno nadgradila svoje poslanstvo ter s prožnimi in sodelovalnimi pristopi okrepila kulturo kakovosti. Ta naj presega zgolj preverjanje skladnosti in sistematično spodbuja izboljšave, inovacije in strateški razvoj visokošolskih zavodov ter višjih strokovnih šol. Za uresničitev teh pričakovanj si bomo prizadevali tudi v nadaljnjem razvoju agencije.

Strateška vizija za novo obdobje 2026–2030 nadgrajuje dosedanje dosežke, obenem pa razvoj agencije oblikuje v skladu z novimi potrebami izobraževalnega okolja. Vsebinski okvir strategije temelji na ključnih nacionalnih in mednarodnih razvojnih dokumentih, ki določajo smeri razvoja visokega šolstva, raziskovanja ter trajnostnega in digitalnega prehoda. V tem okviru strategija skladno s *Standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG)* upošteva tudi pričakovanja deležnikov po vključevanju, zmanjševanju administrativnih bremen ter po krepitvi razvojno usmerjenih, poenostavljenih in čezmejno primerljivih postopkov kakovosti.

Ta medsebojno povezana izhodišča, ki so podrobneje predstavljena v naslednjem poglavju, tvorijo vsebinsko jedro nove strategije, ki se osredotoča na izboljševanje kakovosti visokošolske dejavnosti, povečanje odzivnosti agencije na družbene, okoljske in tehnološke spremembe ter krepitev vloge izobraževanja in znanosti pri soustvarjanju trajnostne, vključujoče in inovativne družbe. V skladu s pričakovanji deležnikov se agencija z novo strategijo še močneje usmerja v krepitev partnerstev, stalnega dialoga in posvetovalnih mehanizmov, ki bodo prispevali k razvoju zaupanja vrednega, sodelovalnega in vključujočega ekosistema kakovosti.

Strategija stremi k ohranjanju uspešnih obstoječih praks in razvoju novih aktivnosti. Akreditacijski in evalvacijski postopki ostajajo temeljna dejavnost agencije, pri čemer bodo nadgrajeni z izkušnjami iz preteklega obdobja ter s poglobljenimi tematskimi in analitičnimi pristopi. Delovanje agencije bo še naprej podprto s sodobnimi notranjimi in zunanjimi informacijskimi sistemi agencije (iNakvis, eNakvis), kar bo omogočilo nadaljnjo digitalizacijo in izboljšanje kakovosti procesov. Pomembno ostaja tudi mednarodno sodelovanje, ki ga agencija krepi v okviru EU, Zahodnega Balkana in širše.

V prihodnjem obdobju bo agencija uvajala zakonodajne rešitve, ki izhajajo iz prenovljene visokošolske zakonodaje, ter sistematično posodabljala merila in postopkovnike. Pri tem se bo redno posvetovala z visokošolskimi zavodi ter zagotavljala jasno strokovno podporo pri uvajanju sprememb. Nadalje bo nadgrajevala analitična orodja kot pomemben del podporne in svetovalne vloge agencije ter vzpostavljala zanesljive podatkovne podlage za visokošolske zavode, višje strokovne šole in druge deležnike v visokošolskem prostoru.

Med ključnimi usmeritvami je tudi postopna vključitev standardov odličnosti v postopke zunanjih presoj, s čimer bo agencija spodbujala višjo raven kakovosti ter strateški razvoj institucij. Posebno skrb bo namenila spremljanju evropskih usmeritev, zlasti predvideni prenovi *Standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG)* v letu 2027, saj bo ta pomembno vplivala na nadaljnji razvoj standardov kakovosti ter na merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Treba je poudariti, da se določene vsebine, povezane na primer z informacijskim sistemom, *Vodnikom po zunanjih presojah*, organizacijo mednarodnih aktivnosti in komuniciranjem z javnostjo, smiselno ponavljajo v več sklopih strategije. Te vsebine so namreč pomembne za različna področja delovanja agencije in ključen element za kakovostno izvajanje akreditacijskih in evalvacijskih postopkov.

Agencija se bo tudi v prihodnjem strateškem obdobju posvečala uresničevanju načel trajnostnega razvoja in digitalizacije, ki sta se že uspešno uveljavila v preteklosti. Med drugim bo sodelovala pri nacionalnih nagradah za ozelenitev visokega šolstva in projektih, ki spodbujajo digitalizacijo in trajnostnost ter presojo trajnostnih praks v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih na podlagi standardov odličnosti. S temi aktivnostmi želi agencija prispevati k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in evropskega zelenega dogovora, hkrati pa ostati zgled dobrih praks na področju kakovosti v visokem šolstvu.

Pomemben del strateških ciljev se nanaša tudi na interno delovanje agencije, in sicer na področjih, kot so digitalna preobrazba, kakovost in dostopnost podatkov, standardizacija postopkov ter organizacijski razvoj. Agencija bo nadaljevala z vlaganjem v svoje delovne procese, kulturo sodelovanja in skrb za zaposlene, saj notranjo stabilnost prepoznava kot predpogoj za učinkovito izvajanje svoje dejavnosti.

Z novo strategijo agencija utrjuje svojo zavezanost kulturi kakovosti, ki presega zgolj formalno skladnost s standardi. Ena od ključnih usmeritev v prihodnjem obdobju je krepitev svetovalne vloge agencije, da bi lahko še dejavneje podpirala visokošolske zavode in višje strokovne šole pri razvoju notranjih sistemov kakovosti. Ob tem si bo prizadevala soustvariti takšno raven kulture kakovosti v slovenskem visokem in višjem šolstvu, da bodo neskladnosti s standardi le še izjemoma ugotovljene v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih. V obdobju 2026–2030 želi agencija postati zgled učeče se in odzivne agencije, ki s strokovnostjo, neodvisnostjo in integriteto pomembno prispeva k razvoju kakovosti slovenskega ter širšega evropskega visokošolskega prostora.

Dr. Franci Demšar, direktor NAKVIS

1 Strateški načrt v okviru kakovosti v evropskem in globalnem visokošolskem prostoru

Osrednje strateške usmeritve NAKVIS so zgrajene na ciljih, opredeljenih v *Nacionalnem programu visokega šolstva 2021–2030 (NPVŠ)*,¹ ki določajo vizijo visokošolskega prostora kot kakovostnega, vključujočega in mednarodno primerljivega sistema. Poleg tega izhajajo tudi iz *Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS2030)*,² ki usmerja razvoj znanstvene odličnosti, prenosa znanja in sodelovanja z gospodarstvom in Standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG)³ (v nadaljevanju: ESG), ki so skupni referenčni okvir za delovanje nacionalnih agencij za kakovost na evropski ravni. Pri zbiranju in primerjanju strateških usmeritev so bila kot podpora uporabljena tudi sodobna analitična orodja, med njimi Perplexity, kar je prispevalo k bolj sistematičnemu pregledu evropskih in globalnih trendov.

Kakovost v visokem šolstvu je ena temeljnih vrednot evropskega izobraževalnega prostora, ki se uresničuje z usklajenimi pobudami, standardi in politikami na ravni Evropske unije in širše. Agencija pri oblikovanju svoje strategije sledi smernicam ključnih mednarodnih organizacij, ki določajo standarde in spodbujajo razvoj sistemov kakovosti. Med njimi izstopajo Evropsko združenje agencij za kakovost v visokem šolstvu (ENQA), Evropski register agencij za kakovost (EQAR), Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) ter Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Pomembno vlogo pri oblikovanju skupne vizije visokega šolstva imajo tudi evropske pobude, kot so pobude za zaveznitva evropskih univerz (European Universities initiative), za evropsko diplomu (European Deegree) in za mikrodokazila (microcredentials), ki operacionalizirajo cilje evropskega visokošolskega prostora.

Poleg tega strategija upošteva še agendo za trajnostni razvoj do leta 2030⁴ s 17 cilji trajnostnega razvoja,⁵ ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov in predstavljajo univerzalni okvir za spodbujanje socialne pravičnosti, okoljske odgovornosti in gospodarskega razvoja. Pri tem sledi tudi usmeritvam nacionalne reforme visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0,⁶ ki poudarja pomen digitalizacije, interdisciplinarnosti, povezovanja raziskav in izobraževanja ter odzivanja na kompleksne družbene izzive.

ENQA združuje nacionalne agencije za kakovost in je osrednji akter na področju razvoja standardov ter spodbujanja kulture kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru. Njeno delovanje temelji na standardih ESG, ki opredeljujejo skupni okvir za notranje in zunanje

¹ *Nacionalni program visokega šolstva 2021–2030 (NPVŠ)*: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Visoko-solstvo/Strokovni-sveti/SVS/Zapisniki-2021/Priloga-2-k-6.-e-seji-NPVS_2021_2030.docx

² *Resolucija o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30)*: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=RESO133>

³ *Standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG)*: <https://www.nakvis.si/wp-content/uploads/2018/11/Slovenski-prevod-ESG-2015.pdf>

⁴ *Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030*: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/uresnicevanje-agende-2030/>

⁵ 17 ciljev trajnostnega razvoja 17 (17 SDGs): <https://sdgs.un.org/goals> .

⁶ *Reforma visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0*: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/reforma-visokega-solstva-za-zelen-in-odporen-prehod-v-druzbo-5-0/>

zagotavljanje kakovosti. Ti standardi so temelj za presojanje delovanja agencij in visokošolskih zavodov ter zagotavljajo primerljivost in zaupanje med evropskimi sistemi.

ENQA spodbuja vključevanje akademske skupnosti in deležnikov v postopke zagotavljanja kakovosti, krepi inovativne pristope in podpira vpeljavo načel digitalne preobrazbe ter trajnostnega razvoja. Poseben poudarek namenja razlikovanju med zagotavljanjem kakovosti in njenim nenehnim izboljševanjem (quality enhancement). NAKVIS s svojim delovanjem v celoti sledi tem načelom, saj razume kakovost kot dinamičen proces, usmerjen v razvoj odličnosti, ne le v presojo skladnosti s standardi.

EQAR skrbi za register agencij v evropskem visokošolskem prostoru, ki preverjajo kakovost univerz, visokošolskih zavodov in študijskih programov. Vanj so vključene le tiste agencije, ki so dokazano skladne z ESG, kar zagotavlja verodostojnost in mednarodno primerljivost njihovih postopkov. Strategija EQAR 2024–2028 poudarja pomen digitalne interoperabilnosti, odprtih podatkovnih zbirk in analitičnih orodij za spremljanje kakovosti, ki povečujejo učinkovitost in preglednost sistemov akreditacij. NAKVIS s članstvom v EQAR utrjuje svojo mednarodno prepoznavnost in sledi načelu odprtosti podatkov, ki je skladno z načrti za nadgradnjo digitalnih orodij agencije (iNakvis, eNakvis).

UNESCO s *Svetovno konvencijo o priznavanju kvalifikacij v visokošolskem izobraževanju* (*Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education*; <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/global-convention-recognition-qualifications-concerning-higher-education?hub=70286>) ustvarja globalni okvir za enakopravno, pregledno in nediskriminatorno priznavanje kvalifikacij. Konvencija spodbuja mednarodno mobilnost, sodelovanje in krepitev zaupanja v kakovost visokošolskih sistemov. Vsebinsko se povezuje z evropskimi strategijami, saj temelji na načelih pravičnosti, preglednosti in dostopnosti.

OECD prispeva k razvoju sistemskih analiz in politik, ki presegajo zgolj regulativne okvire kakovosti. Njegovi dokumenti poudarjajo pomen zunanjih sistemov kakovosti, ki hkrati zagotavljajo standarde in spodbujajo pedagoško odličnost. OECD zagovarja vključevanje različnih deležnikov – od študentov do delodajalcev – ter integracijo visokošolskega in poklicnega izobraževanja. Poseben poudarek namenja digitalni preobrazbi, raznolikosti in trajnostnemu razvoju kot sestavnim delom kakovostnih praks. NAKVIS se z izvajanjem analitičnih in svetovalnih dejavnosti približuje tem načelom, saj razume kakovost kot razvojno orodje in spodbujevalec izboljšav, ne zgolj kot mehanizem nadzora.

Evropske politike na področju visokega šolstva se vse bolj usmerjajo v konkretne oblike sodelovanja in inoviranja. Pobuda evropskih univerz povezuje več kot sto visokošolskih institucij v transnacionalna zavezištva, ki omogočajo skupne programe, raziskovalno sodelovanje in mednarodno mobilnost študentov ter zaposlenih. Evropska diploma je namenjena večji mednarodni povezanosti in mobilnosti študentov znotraj Evropske unije, medtem ko krajša izobraževanja in usposabljanja za pridobitev mikrodokazila (v nadaljevanju: izobraževanja za pridobitev mikrodokazila) predstavljajo novo obliko fleksibilnega učenja, namenjeno hitremu odzivanju na potrebe trga dela in razvoju kompetenc.

Skupni imenovalec navedenih usmeritev in pobud je spodbujanje kulture kakovosti, ki temelji na zaupanju, sodelovanju, vključevanju, preglednosti in nenehnem izboljševanju. Agencija je pri oblikovanju strateškega načrta za obdobje 2026–2030 sledila tem usmeritvam, poleg tega pa je upoštevala tudi rezultate uresničevanja strateških ciljev iz prejšnjega obdobja – njihov pregled sledi v nadaljevanju. Ugotovitve, kje je agencija v preteklem obdobju dosegla napredek in kje bi bila dobrodošla nadgradnja, so namreč podlaga ne le za oceno učinkovitosti obstoječih pristopov, ampak tudi za oblikovanje novih strateških ciljev, namenjenih (nadaljnji) krepitvi kakovosti višješolskega in visokošolskega

izobraževanja. Pri tem se je agencija še posebej osredotočila na razvojne izzive ter trajnostno, digitalno in mednarodno naravnano delovanje agencije.

2 Uresničitev strateških ciljev v obdobju 2021–2025

Strateški cilji, ki jih je sprejel Svet NAKVIS (svet agencije) na 157. seji 17. decembra 2020:⁷

1. Sprejem zakona o kakovosti v visokem šolstvu (R)
2. Izboljšanje presoje po standardih kakovosti in postopkov za akreditacije in evalvacije (S)
3. Vsebinsko poglobljeno analitično delo na izbranih področjih (S)
4. Vzpostavitev ažurnih baz podatkov o izbrani dejavnosti na visokošolskih zavodih (T)
5. Sledenje ciljem trajnostnega razvoja (R)
6. Poglobljeno mednarodno sodelovanje (S)
7. Proaktivno komuniciranje (T)

2.1 Sprejem zakona o kakovosti v visokem šolstvu

Agencija je v svoji strategiji za obdobje 2021–2025 kot temeljni strateški cilj predvidela samostojen zakon o agenciji – zakon o kakovosti v visokem šolstvu, ki naj bi omogočil utrditev neodvisnosti agencije, zagotovil pravno podlago za opravljanje mednarodnih akreditacij agencije v tujini, določil postopke v zakonu in ne več v podzakonskih aktih, na kar je agencijo opozorila tudi upravna inšpekcija. Poleg tega bi zakon spremenil ureditev pritožbenega postopka s poudarkom na vsebinski presoji v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih ter odpravil nekatere nedoslednosti v veljavni zakonski ureditvi. Agencija je k pripravi samostojnega zakona pristopila zelo odgovorno: delovna skupina na agenciji je dobro leto pripravljala osnutek zakona, ki je predvideval ureditev izpostavljenih področij, ter osnutek posredovala pristojnemu ministrstvu, da bi ga upošteval pri prenovi visokošolske zakonodaje. V delovno skupino za prenovu visokošolske zakonodaje na ministrstvu, pristojnem za visoko šolstvo, je bila aktivno vključena tudi agencija, ki jo je zastopal direktor. Ker je bilo stališče večine članov delovne skupine za prenovu visokošolske zakonodaje, da se bo področje dela agencije urejalo znotraj prenove obstoječega Zakona o visokem šolstvu (ZViS) in ne v posebnem zakonu, zamisel o samostojnem zakonu ni bila več aktualna, vendar pa je v predlog novega zakona o visokem šolstvu vključena večina rešitev, ki jih je osnutek zakona o kakovosti predvideval.

Novi Zakon o visokem šolstvu (ZViS-1) je bil sprejet julija 2025, veljati pa je začel 9. avgusta 2025.

Ključne novosti, ki jih uvaja ZViS-1 na področju dela agencije, so predvsem: podaljšanje obdobja veljavnosti akreditacije visokošolskega zavoda s pet na sedem let, v zakon so vnesene postopkovne določbe akreditacijskih in evalvacijskih postopkov, agenciji je omogočeno opravljanje akreditacij in zunanjih evalvacij v tujini, zunanje evalvacije v skladu z ZViS-1 in merili agencije bodo lahko izvajale tudi tuje agencije, ki so vpisane v

⁷ Črke R, S in T so oznake za vrednote agencije – razvoj (R), strokovnost (S), transparentnost (T). Več v poglavju 3 Strateški cilji za obdobje 2026–2030.

EQAR, uvaja se področno in spolno uravnotežena sestava sveta agencije, v postopkih izredne evalvacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa in v vzorčnih evalvacijah študijskih programov se lahko presoja le izpolnjevanje posameznih določb zakona oziroma meril agencije, podana je pravna podlaga za povezovanje raziskovalnih podatkov visokošolskih učiteljev in podatkov o zaposlenosti diplomantov za analize ter akreditacijske in evalvacijske postopke, predvideno je prenehanje akreditacije študijskim programom, ki se dolgo časa niso izvajali.

Zakon je v prehodnih določbah razveljavil vsa merila agencije in določil, da ta veljajo še do sprejema novih, ki pa jih mora svet agencije sprejeti v šestih mesecih od začetka veljavnosti zakona. Agencija se je priprave novih meril lotila takoj po sprejemu zakona in po usklajevanju z deležniki pripravila:

- Merila za kreditno vrednotenje po ECTS;
- Merila za strokovnjake Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu;
- Minimalne standarde za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih;
- Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov;
- Merila za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju.

2.2 Izboljšanje presoje po standardih kakovosti in postopkov za akreditacije in evalvacije

Skladno z zastavljenimi cilji iz preteklega strateškega načrta je agencija naredila pomembne korake k izboljšanju presoje po standardih kakovosti pri vseh postopkih, ki jih izvaja. Osnova za doseg tega cilja je bila priprava *Vodnika po zunanjih presojah*, ki ga je agencija po obsežnem usklajevanju z deležniki objavila v začetku leta 2023. Gre za priročnik, ki je primarno namenjen strokovnjakom in strokovnim delavcem, pa tudi visokošolskim zavodom, njegova vsebina pa omogoča transparenten in poenoten vpogled v razumevanje standardov kakovosti ob upoštevanju vrste postopka. Poleg odprave nedoslednosti pri presojah je ideja vodnika tudi, da kakovost presoj dvigne na višjo raven, saj deležnike podrobno usmerja v vsebinsko bolj poglobljene presoje, ki upoštevajo specifične posameznih institucij, tem pa nudijo dragocene povratne informacije za izboljšave in razvoj. Ključni deležniki so dokument zelo dobro sprejeli, kar dokazujejo tako rezultati anket kot kakovost poročil skupin strokovnjakov, ki je razvidna iz analiz agencije.

Za boljšo preglednost in konsistentnost presojanja svet agencije stalno posodablja poslovnik o delu agencije, iz katerega so jasno razvidni načini obravnave vlog, odločanja, sodelovanja s strokovnimi službami agencije in sprejemanja odločitev. Podpora vsebinski razpravi na sejah sveta agencije nudi analitično delo agencije, predvsem analiza preteklih neskladnosti, ki svetu agencije omogoča vpogled v preteklo prakso glede vsebinske obravnave in zagotavlja doslednost pri sprejemanju odločitev. Pomembno orodje za zagotavljanje konsistentnega in avtonomnega sprejemanja odločitev je tudi protokol komuniciranja v postopkih, ki zagotavlja neodvisnost in objektivnost tako dela sveta agencije kot strokovnjakov ter predvideva korektivne ukrepe v primeru nedovoljenih pritiskov.

Agencija je v preteklem obdobju posodobila svoje postopkovnike, ki natančno opredeljujejo in določajo roke za vse korake v postopku, hkrati pa vključujejo tudi nove korake, ki služijo predvsem izboljšanju podpore vlagateljem v postopku in zbiranju povratnih informacij. V sklopu prenove postopkovnikov je agencija vsebinsko in oblikovno izpopolnila obrazce za

poročila skupin strokovnjakov. Poleg tega je v minulem obdobju vpeljala tudi jezikovni pregled poročil strokovnjakov, ki se izvaja na treh ravneh (strokovnjaki – strokovni delavec – jezikovni pregledovalec agencije) na podlagi oblikovanih jezikovnih smernic. V določene postopke je poskusno vključila dodatne strokovne delavce v podporo strokovnjakom pri delu in za boljšo usklajenost med različnimi postopki. Pri podpori strokovnim delavcem in učinkovitosti vodenja postopkov je pomembno vlogo odigral tudi interni informacijski sistem iNakvis, ki je obenem orodje za sledenje postopkom, ustvarjanje baz podatkov in analize.

Agencija še naprej sledi svojemu cilju glede krepitve zavesti o pomenu in učinkih zunanjih presoj in kakovosti nasploh. V tej luči so pomembne komunikacijske aktivnosti – sestanki z deležniki, ki so del postopkov oziroma se organizirajo v rednih časovnih intervalih, številne promocijske aktivnosti (npr. animacije, predstavitveni filmi, sodelovanje na dogodkih), ki predstavljajo pomen dela agencije in zagotavljanja kakovosti, ter številni dogodki, ki jih agencija organizira, pri čemer v okviru letnega dogodka podeljuje tudi priznanja institucijam, ki izkazujejo najvišjo kakovost v izobraževanju. Strokovnjake, ki so ključni deležniki v postopkih agencije, agencija redno izobražuje. Pri tem je njihovo uvodno usposabljanje nadgrajeno s praktičnim delom v obliki testnega pisanja poročila, kar omogoča, da so kandidati za strokovnjake že ob zaključku intenzivnega in obsežnega usposabljanja ustrezno usposobljeni za delo v skupinah strokovnjakov. Da bi zagotovila čim bolj usklajene in kakovostne skupine strokovnjakov, je agencija v preteklem obdobju pripravila tudi postopkovnik dela s strokovnjaki, ki določa odgovorne osebe za register strokovnjakov ter izvedbo usposabljanj strokovnjakov in njihovega izbora pri postopkih.

2.3 Vsebinsko poglobljeno analitično delo na izbranih področjih

V skladu z zastavljenimi cilji iz preteklega strateškega obdobja je agencija dosledno razvijala in izvajala obsežno analitično dejavnost, pri čemer je sledila usmeritvam tako glede vsebinsko poglobljenega dela kot tudi operativne uporabnosti analiz. Cilj, da so podatki iz evidenc in analize v pomoč strokovnjakov, visokošolskim zavodom in višjim strokovnim šolam ter s tem prispevajo k širšemu razumevanju kakovosti v visokem in višjem šolstvu, je bil uresničen z več ključnimi dosežki.

Agencija je izdala obsežen *Vodnik po zunanjih presojah* v slovenski in angleški različici ter s tem izpolnila zavezo o pripravi usmerjevalnih dokumentov, ki podpirajo kakovostne zunanje presoje. Vodnik je referenčno orodje za strokovnjake ter visokošolske zavode in višje strokovne šole, saj vsebuje konkretne usmeritve in tolmačenja standardov kakovosti. V skladu z zavezami o vsebinsko poglobljenem analitičnem delu je agencija na podlagi podatkov iz akreditacijskih in evalvacijskih postopkov pripravila več tematskih analiz (analiza pedagoških in doktorskih študijskih programov, analiza postopkov poročanja, analiza trajanja postopkov) in smernic za spremembe študijskih programov. Te analize so agenciji in njenim strokovnjakom omogočile boljšo usmerjenost pri zunanjih presojah in tehtnejši razmislek o kakovosti terciarnega izobraževanja, njenem vrednotenju in izboljševanju.

V skladu s strateškimi cilji je bila pripravljena tudi sistemska analiza za obdobje 2018–2022. Tako kot vse sistemske analize se tudi ta posveča poročilom strokovnjakov in samevalvacijskim poročilom. Pri tem se osredotoča na prepoznavanje dobrih praks, področij za izboljšave ter segmentov, kjer so potrebni večji naporji tako na strani visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol kot tudi strokovnjakov. Podobno kot prejšnji dve sistemski analizi (za obdobji 2007–2013 in 2013–2018) prinaša vpogled v kakovost slovenskega visokega in višjega šolstva.

Pri pripravi analiz je agencija uporabljala notranji informacijski sistem iNakvis, ki omogoča dostop do podatkov v različnih modulih in s tem delo z bolj preglednimi informacijami. Uporabljene različne baze podatkov – o znanstvenoraziskovalni dejavnosti, knjižnični dejavnosti in zaposlenosti – pa so zagotovile strokovno in objektivno podlago za zunanje presoje ter načrtovanje nadaljnjega razvoja procesov kakovosti.

Analitična dejavnost agencije je bila pomembna podlaga pri organizaciji tematskih posvetov in usposabljanj, kjer se je razpravljalo o rezultatih analiz in o vsebinskih dilemah v postopkih. Ključnega pomena za napredek agencije je bilo tesno sodelovanje sektorja za analize in informatiko s sektorjem za kakovost in mednarodno sodelovanje, saj je to omogočilo učinkovito implementacijo izsledkov analiz v konkretne akreditacijske in evalvacijske postopke ter dodatno strokovno podporo strokovnjakom agencije. Posebej pomembno je bilo oblikovanje smernic pri izvajanju presoje programov v postopkih vzorčnih evalvacij, kot so presoje doktorskih študijskih programov, smeri in modulov pri študijskih programih ter študijskih programov s področja zdravstva in medicine, ki so bile v pomoč strokovnjakom pri njihovem delu.

Posebno pozornost je agencija namenila tudi razširjanju rezultatov in ugotovitev analitičnega dela tako za strokovno kot splošno javnost. Vsako leto je med drugim izdala letno publikacijo v slovenskem in angleškem jeziku, ki je bila tematsko usklajena z vsebinami letnih mednarodnih posvetov agencije. Objavljene vsebine posvetov v letnih publikacijah so ponudile strukturiran vpogled v ključne izzive in trende na področju zagotavljanja in izboljševanja kakovosti. V njih so bile obravnavane aktualne teme, kot so stopnja zaposlenosti diplomantov, razvoj in izobraževanja za pridobitev mikrodokazila ter knjižnična dejavnost.

K razširjanju rezultatov in dobrih praks so prispevale tudi redne predstavitve tematskih analiz na domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih in konferencah. Prav tako pomembna je bila promocija analiz znotraj mednarodnih mrež in združenj na področju zagotavljanja kakovosti, kot sta ENQA in Srednje- in vzhodnoevropska mreža agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (CEENQA), kar je ne nazadnje okrepilo prepoznavnost slovenskega visokošolskega in višješolskega sistema kakovosti ter poglobilo mednarodno sodelovanje.

2.4 Vzpostavitev ažurnih baz podatkov o izbrani dejavnosti na visokošolskih zavodih

Vzpostavitev in razvoj posodobljenih baz podatkov, ki bi podpirale izvajanje postopkov, omogočale napredno analitiko ter prispevale k večji preglednosti in učinkovitosti delovanja, je agencija postavila med ključne cilje v prejšnjem strateškem obdobju. Izkazalo se je namreč, da zanesljiva, strukturirana in sodobno urejena podatkovna podpora odločilno vpliva na ustreznost in učinkovitost delovanja na področju zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu.

V zadnjih letih je bil dosežen pomemben napredek pri vzpostavljanju tehničnih in vsebinskih temeljev za informacijsko podprto delovanje agencije. Že leta 2021 so se začele prve temeljite nadgradnje informacijskega sistema eNakvis, ki je ključna vstopna točka za zunanje uporabnike, predvsem visokošolske zavode in višje strokovne šole. Nadgradnje so vključevale vgradnjo novega vmesnika, spremembe obrazcev za akreditacijo programov, optimizacijo spletnih storitev za prenos podatkov ter – kar je posebej pomembno – začetek oblikovanja podatkovnega modela, ki je bil osnova za poznejše analitične nadgradnje.

Poleg tega so bila izvedena pomembna usklajevanja protokolov sporočanja sprememb z glavnimi uporabniki sistema, kot so Univerza v Mariboru, Univerza v Ljubljani in Center RS za poklicno izobraževanje. Vzpostavljen je bil paketni prenos podatkov, kar je omogočilo bolj tekoče in avtomatizirano spremljanje sprememb študijskih programov in njihovih sestavin.

V obdobju 2021–2025 je tudi sistem iNakvis doživel obsežno nadgradnjo in razvoj, ki sta bistveno izboljšala notranje delovanje agencije. Vzpostavljeni so bili ključni moduli za spremljanje in vodenje evidenc visokošolskih zavodov, študijskih programov in strokovnjakov, vključno z avtomatskim ustvarjanjem dogodkov, nalog in opomnikov. Razvit je bil samoevalvacijski modul s podatkovnim modelom, integrirane so bile funkcionalnosti za evidentiranje prisotnosti zaposlenih, notranjo komunikacijo in arhiviranje dokumentov. Poseben poudarek je bil na optimizaciji postopkovnika, ki vključuje natančne korake, roke in pripadajoče dokumente v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, ter integraciji analiz neskladnosti za večjo usklajenost odločanja. iNakvis je v tem obdobju postal osrednje orodje za operativno, evidenčno in analitično podporo postopkom agencije ter platforma za sistematično spremljanje izvajanja nalog in za učinkovito notranjo komunikacijo.

V letih 2023 in 2024 se je agencija posvetila tudi strukturiranju in standardizaciji podatkov, zlasti z vidika XML-strukture, uveljavitvi šifer in kategorizacij ter pripravi na večjo povezljivost z drugimi nacionalnimi podatkovnimi zbirkami. Vzpostavljena je bila osnovna baza podatkov o zaposlenosti diplomantov, ki temelji na povezovanju zunanjih virov, kar je pomemben korak k razvoju podatkovno podprtega spremljanja kakovosti.

Cilj, da se vzpostavijo in razvijejo ažurne baze podatkov, je bil dosežen v tehničnem, organizacijskem in vsebinskem smislu. Agencija danes razpolaga z dvema stabilnima informacijskima sistemoma (notranjim in zunanjim), več podatkovnimi zbirkami, učinkovito strukturo podatkov in uveljavljenimi postopki za njihovo redno posodabljanje. Nadaljnji razvoj bo usmerjen v še večjo medsebojno povezanost zbirk, dodatno avtomatizacijo ter krepitev analitične rabe podatkov.

2.5 Sledenje ciljem trajnostnega razvoja

Agencija je cilje trajnostnega razvoja v preteklem strateškem obdobju oblikovala ob upoštevanju strateških ciljev trajnostnega razvoja (17 SDGs), sprejetih na Generalni skupščini Združenih narodov leta 2015, *Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva do leta 2030 (ReNPVŠ30)* iz leta 2022 in resoluciji pripadajočega akcijskega načrta ter v skladu z reformo visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0 (2022–2026). V luči sprememb, ki jih je povzročila pandemija covid-19, so bile te usmeritve še izpopolnjene.

Skladno z evropskimi in mednarodnimi razvojnimi usmeritvami je agencija cilje trajnostnega razvoja upoštevala tudi pri svojem vsakodnevnem delovanju ter organizaciji in izvedbi postopkov.

Največji učinek pri uresničevanju trajnostnih ciljev je opazen pri digitalizaciji procesov in postopkov. Z razvojem notranjega informacijskega sistema (iNakvis) je agencija vzpostavila spletno okolje, ki omogoča delo zaposlenih na daljavo ter izvedbo akreditacijskih in evalvacijskih postopkov v oddaljenem načinu (kombinirano ali v celoti na daljavo). Prav tako omogoča tudi hibridno izvedbo sej sveta agencije. Ti ukrepi prispevajo h kakovostnemu delovnemu okolju in učinkoviti komunikaciji med strokovnjaki, zaposlenimi, člani sveta in vlagatelji, hkrati pa znatno zmanjšujejo okoljski odtis ter

prinašajo časovne in finančne prihranke. Poleg tega omogočajo boljšo vključenost domačih in tujih deležnikov v postopke agencije.

V preteklem obdobju je bila s pomočjo videokonferenčnih orodij izvedena večina dogodkov, srečanj in sestankov (npr. letne mednarodne konference, usposabljanja kandidatov za vpis v register strokovnjakov NAKVIS, pripravljalne sestanke skupin strokovnjakov, sestanke z visokošolskimi zavodi, višjimi strokovnimi šolami in drugimi deležniki).

Ob selitvi v nove in manjše poslovne prostore je agencija dodatno spodbudila delo na daljavo in s tem načrtno zmanjšala vsakodnevno obremenitev okolja in ogljični odtis zaposlenih. Vsak zaposleni mora biti prisoten v prostorih agencije le dvakrat tedensko, ostale dni pa lahko delo opravlja od doma. Agencija kot delodajalec je tako zmanjšala vpliv na okolje za približno 60 odstotkov, skupaj z ostalimi ukrepi pa se je skupni okoljski odtis agencije zmanjšal za več kot 80 odstotkov.

Agencija je v tem obdobju pridobila polni certifikat Družini prijazno podjetje, ki ga v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) izdaja Ekvilib Inštitut, kar potrjuje njeno zavezanost zdravju in dobremu počutju zaposlenih. Agencija posebno pozornost namenja tudi profesionalnemu razvoju zaposlenih, vključno s financiranjem dodatnih izobraževanj ter usposabljanj in delom na domu za lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Te vrednote je agencija upoštevala tudi pri izbiri novih poslovnih prostorov.

2.6 Poglobljeno mednarodno sodelovanje

V prejšnjem strateškem obdobju je agencija nadaljevala z razvejanim mednarodnim sodelovanjem in ga še okrepila, pri čemer se je osredotočala tako na izpolnitev zastavljenih strateških ciljev kot na hitro odzivanje na nove mednarodne izzive.

Redna evalvacija agencije, ki jo je leta 2023 izvedla ENQA, je potrdila, da agencija povsem izpolnjuje evropske standarde kakovosti. Na podlagi presoje je bilo agenciji podaljšano članstvo v združenju ENQA za pet let; na enaki podlagi ji je bilo podaljšano tudi članstvo v EQAR. Izpolnjevanje evropskih standardov kakovosti, ki potrjuje dobro delo agencije in ji daje legitimnost v evropskem visokošolskem prostoru, je bilo eden od ključnih ciljev agencije, sodelovanja v okviru združenja ENQA pa ena od njenih krovnih mednarodnih nalog. Agencija je s svojimi prispevki sodelovala na letnih forumih članic združenja ter v delovni skupini za pripravo smernic za akademsko integriteto za visokošolske zavode in agencije za kakovost.

Večji del strateškega obdobja je direktor agencije predsedoval CEENQA, kar se je odražalo v poglobljenem sodelovanju agencije z mrežo. Strokovni sodelavci so sodelovali pri pripravi publikacij, prispevkov na konferencah in na dvomesečnih srečanjih ter pri vsakoletni mobilnosti osebja. Aktivno je bilo tudi sodelovanje v Evropskem konzorciju za akreditacijo (ECA), kjer ima agencija zastopstvo v svetu. Strokovni sodelavci so se tako udeležili rednih aktivnosti konzorcija, ki so bile prednostno usmerjene v izobraževanja in treninge na področju internacionalizacije in evropskega pristopa.

Z vsakoletno organizacijo mednarodnih konferenc je agencija svoje deležnike seznanjala z aktualnimi praksami v evropskem prostoru, kot so presojanje kakovosti na daljavo, zagotavljanje kakovosti evropskih univerz, oblikovanje sistema kakovosti izobraževanj za pridobitev mikrodokazila itd.

Agencija je vključena v evropski projekt SMEQA (Strengthening Capacities and Mechanisms for Enhancement of Quality Assurance System in Higher Education in Bosnia and

Herzegovina) programa Erasmus+, ki se posveča izboljševanju sistemov kakovosti v visokem šolstvu v Bosni in Hercegovini v obdobju od 2024 do 2026. Naloge NAKVIS so predvsem svetovalne in podporne narave, pri čemer strokovni sodelavci s prenosom znanja in dobrih praks podpirajo agencijo za kakovost v Bosni in Hercegovini.

V celotnem strateškem obdobju je agencija intenzivno krepila bilateralna sodelovanja in izvedla številne študijske obiske tujih agencij, ki so namenjeni krepitvi sodelovanja v evropskem prostoru, prepoznavanju skupnih problemov agencij in predlaganju ustreznih rešitev.

Pregled zastavljenih ciljev strateškega obdobja 2020–2025 kaže, da je agencija izpolnila cilje, ki naj bi ji omogočili opravljanje akreditacij in evalvacij v tujini, saj ZViS-1, sprejet julija 2025, agenciji daje zakonsko podlago za izvajanje akreditacij in zunanjih evalvacij v tujini.

2.7 Proaktivno komuniciranje

Aktivnemu, jasnemu, točnemu in pravočasnemu komuniciranju tako z notranjimi kot zunanjimi deležniki agencija že dolgo posveča veliko pozornosti. Ključno komunikacijsko orodje, ki ga uporablja za obveščanje javnosti, je spletna stran, spremljajoča orodja pa so družbena omrežja (X in YouTube) in elektronska pošta (e-novičnik). Na spletni strani in družbenih omrežjih sproti objavlja različne besedilne in multimedijske prispevke, informacije o dogodkih, novice in druga pomembna obvestila. Poleg tega tako z domačimi kot tujimi deležniki organizira usklajevalne sestanke, namenjene poglobljanju medsebojnega sodelovanja, z nekaterimi deležniki pa se srečuje tudi na rednih mesečnih sestankih.

V preteklem strateškem obdobju je prenovila svoje postopkovnike, ki opredeljujejo ključne korake v vseh postopkih, pri čemer je posebno pozornost namenila izboljšanju sodelovanja in komunikacije s ključnimi deležniki – predvsem s strokovnjaki in zavodi. Tem, pa tudi drugim deležnikom in splošni javnosti so med drugim namenjene multimedijske predstavitve agencije, ki prikazujejo njeno delovanje in postopke. Vsebine so dostopne na spletni strani agencije (<https://nakvis.si/>) in na njenem spletnem kanalu YouTube (<https://www.youtube.com/@nakvis-sqaa>), kjer je agencija v preteklem strateškem obdobju objavila in posodobila tudi predstavitevne filme vseh visokošolskih zavodov.

Agencija ostaja zavezana varovanju integritete, neodvisnosti in strokovnosti v vseh svojih postopkih. V preteklem obdobju je zato med drugim oblikovala Protokol komuniciranja, ki jasno opredeljuje komunikacijske kanale, pristojnosti deležnikov v postopkih in ravnanja v primeru nedovoljenih pritiskov.

Posebno pozornost je agencija namenila nadgradnji informacijskega sistema eNakvis. Ta omogoča povezovanje z zunanjimi deležniki in s tem oddajo vlog visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter z drugimi informacijskimi sistemi, tako notranjim informacijskim sistemom iNakvis kot s sistemom eVŠ. Agencija je nadaljevala tudi z nadgrajevanjem iNakvisa, ki zaposlenim omogoča pravočasno izmenjavo informacij, prilagajanje delovnim procesom in kakovostno izvedbo postopkov. Z vidika komuniciranja je bilo pomembno tudi sodelovanje z deležniki na področju visokega in višjega strokovnega izobraževanja pri analitičnem delu, saj so vse ključne analize in projekti nastali v tesnem sodelovanju z njimi.

Agencija je v zadnjem obdobju pripravila niz dogodkov in srečanj, namenjenih krepitvi sodelovanja z različnimi domačimi in tujimi visokošolskimi deležniki. Poleg osrednjih letnih mednarodnih posvetov z uglednimi domačimi in tujimi strokovnjaki je organizirala več tematskih srečanj, gostila različne predstavnike drugih agencij in se udeležila številnih pomembnih domačih in mednarodnih dogodkov. Zasnovoala je tudi slovesnost Dan NAKVIS

s podelitvijo priznanj visokošolskim zavodom, ki jo je izvedla v sodelovanju s SAZU. Dogodek, ki bo organiziran vsako leto, je namenjen promociji dosežkov na področju zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu ter kulturi kakovosti nasploh, obenem pa tudi poglobljanju sodelovanja in izmenjavi dobrih praks.

Z navedenimi dejavnostmi je agencija prispevala h krepitvi kulture kakovosti in primerljivosti slovenskega visokošolskega prostora z evropskim ter v slovenski visokošolski prostor prinesla sveža spoznanja in prakse. Vendar pa nov čas prinaša nove izzive tudi na tem področju, zato agencija ostaja zavezana nenehnemu učenju, prilagajanju in iskanju inovativnih pristopov k zagotavljanju kakovosti.

3 Strateški cilji za obdobje 2026–2030

Poslanstvo agencije

Spodbujati visokošolske zavode in višje strokovne šole k doseganju mednarodno priznanih standardov kakovosti in prispevati k izboljševanju njihove dejavnosti.

Vizija agencije

Soustvariti takšno raven kulture kakovosti v slovenskem visokem in višjem šolstvu, da bodo neskladnosti s standardi, ugotovljene pri akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, le še izjema.

Vrednote agencije:

- razvoj (R)
- strokovnost (S)
- transparentnost (T)

Strateški cilji za obdobje 2026-2030:

1. Področna zakonodaja in merila agencije (R)

Uvajati novosti, ki jih je na področju delovanja agencije prinesel ZViS-1, ter dosledno izvajati naloge agencije tudi po uveljavitvi novih meril, sprejetih na podlagi ZViS-1.

2. Standardi kakovosti ter akreditacijski in evalvacijski postopki (S)

Krepiti kakovost, konsistentnost ter razvojno in svetovalno usmerjenost akreditacijskih in evalvacijskih postopkov z uvajanjem novosti, posodabljanjem standardov ter sistematičnim usposabljanjem strokovnjakov.

3. Tematske in druge analize (S)

Krepiti analitično, razvojno in svetovalno vlogo agencije z razvijanjem serije poglobljenih tematskih in drugih analiz, vključevanjem deležnikov, nadgradnjo podatkovnih virov ter uporabo sodobnih informacijskih tehnologij.

4. Baze podatkov (S)

Razširiti informacijska sistema iNakvis in eNakvis v javno odprt portal NAKVIS, ki bo sproti objavljala kazalnike kakovosti v visokem šolstvu ter omogočal uporabo analitičnih pristopov pri upravljanju s podatki in sistematično spremljanje kakovosti.

5. Mednarodno sodelovanje in izzivi (S)

Krepiti mednarodno vpetost in prepoznavnost agencije z aktivnim sodelovanjem v mednarodnih združenjih ter z izvajanjem akreditacijskih in evalvacijskih postopkov v tujini.

6. Komuniciranje (T)

S krepitvijo proaktivnega, strateškega in večkanalnega komuniciranja ter sodelovalne kulture doseči večjo odprtost in dostopnost agencije in boljše razumevanje njenega delovanja med ključnimi deležniki.

3.1 Področna zakonodaja in merila agencije

V prihodnjem strateškem obdobju bo delo agencije povezano predvsem z novostmi, ki jih je na področju delovanja agencije prinesel ZViS-1, agencija pa jih je podrobneje uredila v svojih novih merilih:

a) Univerzam, ki jim je bila akreditacija dvakrat zapored podaljšana za polno obdobje, ZViS-1 omogoča, da same sprejmejo študijske programe (tudi skupne) z javno veljavnostjo brez akreditacije pri agenciji. Te študijske programe agencija dve leti po začetku izvajanja vključi v vzorec študijskih programov za vzorčno evalvacijo. Agencija bo v postopkih podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda preverjala notranji sistem kakovosti sprejemanja teh študijskih programov.

b) V postopku akreditacije študijskih programov, ki izobražujejo za regulirane poklice, agencija po novem zakonu ni več dolžna pridobiti soglasja ministrstva, ki je pristojno za regulirani poklic, ampak morajo visokošolski zavodi pred oddajo vloge na agencijo sami pridobiti soglasje ministrstva. Ker je po novem soglasje ministrstva obvezno tudi v primeru sprememb obveznih sestavin študijskih programov, ki izobražujejo za regulirane poklice, bo agencija pri pregledu sprememb študijskih programov pozorna tudi na morebitna soglasja pristojnih ministrstev.

c) ZViS-1 pri akreditaciji mednarodnih skupnih študijskih programov uvaja Evropski pristop za zagotavljanje kakovosti skupnih študijskih programov in dovoljuje, da mednarodni skupni študijski program akreditira ena od agencij, vpisanih v EQAR, po Evropskem pristopu. S tako akreditiranim študijskim programom mora visokošolski zavod, akreditiran v Republiki Sloveniji, ali mednarodna zveza univerz agencijo seznaniti. Agencija pa lahko tudi sama izvede postopek akreditacije mednarodnega skupnega študijskega programa, ki pa mora biti končen v šestih mesecih. Evalvacija tako akreditiranega študijskega programa se izvaja vsakih šest let.

č) Pomembna novost v postopkih izredne evalvacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa in v vzorčnih evalvacijah študijskih programov je presoja izpolnjevanja le posameznih določb zakona oziroma meril agencije pri posameznem ali več visokošolskih zavodih oziroma enem ali več študijskih programih. Navedeno omogoča agenciji, da bo izpolnjevanje posameznih zakonskih določb ali standardov kakovosti lahko preverjala pri več visokošolskih zavodih oziroma študijskih programih hkrati.

d) Z ZViS-1 je omogočeno, da agencija opravlja zunanje evalvacije in akreditacije v tujini, zunanjo evalvacijo visokošolskega zavoda ali študijskega programa v Republiki Sloveniji pa lahko opravi tudi druga agencija, ki je vpisana v EQAR, pri čemer končno odločitev sprejme svet agencije, upoštevati pa mora ugotovitve skupine strokovnjakov, ki jo je imenovala druga agencija. Tuja agencija mora pri presoji upoštevati določbe ZViS-1 in Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (v nadaljevanju: Merila za akreditacijo in evalvacijo).

e) V primeru negativne odločitve je po novem možno ponovno vložiti vlogo za akreditacijo visokošolskega zavoda in študijskega programa šest mesecev od dokončnosti odločbe o akreditaciji, kar je precej krajši čas kot pred uveljavitvijo novega ZViS-1, ko je bil ta rok eno oziroma dve leti.

f) ZViS-1 uvaja izobraževanja za pridobitev mikrodokazila kot javne listine, ki jih izvajajo visokošolski zavodi. Naloga agencije je preverjanje primernosti notranjega sistema kakovosti teh izobraževanj in usposabljanj, kar se bo presojalo v postopkih podaljšanja akreditacije visokošolskih zavodov.

g) Nova ureditev v ZViS-1 je povezana tudi s postopkom ustanovitve nove članice univerze, kjer je sedaj jasno zapisano, da se ta ustanovi v okviru postopka akreditacije spremembe visokošolskega zavoda. Agencija pa ni več pristojna za akreditacijo novih ali zamenjavo obstoječih prostorov visokošolskih zavodov, ampak se kot sprememba lokacije izvajanja študijskega programa akreditira le dislocirana enota.

h) Agenciji novi zakon omogoča, da uvede postopek izredne evalvacije študijskega programa, katerega spremembe niso v skladu z ZViS-1 in merili agencije. Podatek o tem v 30 dneh sporoči v eVŠ. Visokošolski zavod ne sme razpisati ali izvajati spremenjenega študijskega programa do dokončnosti odločitve v postopku izredne evalvacije. Enako velja tudi za študijski program z javno veljavnostjo, ki ga je sprejela univerza sama.

V svojih novih merilih je agencija podrobneje uredila posamezne nove ali spremenjene pristojnosti, ki ji jih je podelil nov zakon. Kot pomembno novost je predvidela tudi postopek usmerjene presoje kot poseben postopek podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda, v katerem se podrobno ne presojuje vsi standardi kakovosti, ki jih določajo merila agencije, ampak le nekateri, in sicer obvezni standardi, ki jih določajo Merila za akreditacijo in evalvacijo, in izbirni standardi, ki si jih visokošolski zavod izbere sam. Za postopek usmerjene presoje se bodo lahko odločili visokošolski zavodi, ki jim je bila akreditacije dvakrat zapored podaljšana za polno obdobje.

V skladu z vsemi novostmi, ki jih je uvedel ZViS-1, bo agencija v tem strateškem obdobju spremljala izvajanje novih meril agencije ter jih v sodelovanju z deležniki ustrezno posodabljala. Skrbela bo, da bodo novosti redno predstavljene deležnikom.

Agencija bo še naprej aktivno sodelovala pri prenovi višješolske in visokošolske zakonodaje. V pripravi je sprememba Zakona o višjem strokovnem izobraževanju, ki predvideva več pristojnosti agencije na področju zunanjih evalvacij višjih strokovnih šol. Agencija bo kot pomemben deležnik na področju višjega šolstva sodelovala pri pripravi sprememb zakona s pripombami in predlogi ter nato v skladu s spremenjenim zakonom uskladila tudi merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol. Prav tako bo agencija sodelovala pri prenovi visokošolske zakonodaje ob reviziji ESG.

3.2 Standardi kakovosti in postopki za akreditacijo in evalvacijo

V obdobju do leta 2030 bo agencija nadaljevala s prizadevanji za izboljšanje kakovosti in konsistentnosti postopkov, ki jih izvaja. Pri tem je ključno, da se v visokem šolstvu ohranja visoka raven strokovnosti visokošolske dejavnosti in neodvisnosti presoj ter hkrati omogoča prilagodljivost in odzivnost na aktualne usmeritve. Poudarek bo na nadaljnji profesionalizaciji strokovnih sodelavcev in strokovnjakov agencije, nadgradnji usposabljanj ter krepitvi svetovalne vloge agencije.

a) Vpeljava novih usmeritev v izobraževanju in zagotavljanju kakovosti (izobraževanja za pridobitev mikrodokazila, usmerjene presoje, umetna inteligenca, trajnostnost)

Agencija pri svojem delovanju izhaja iz prepoznavanja potreb slovenskih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, povezanih z njihovo kakovostjo, ter usmeritev v slovenskem in evropskem visokošolskem prostoru.

Ključno je, da agencija še naprej sledi sodobnim usmeritvam v izobraževanju in zagotavljanju kakovosti. Med njimi so med drugim pomembna izobraževanja za pridobitev mikrodokazila, ki omogočajo, da posamezniki s krajšimi in ciljno usmerjenimi izobraževalnimi vsebinami pridobijo specifične kompetence. Agencija sodeluje pri projektu vpeljave sistema izobraževanj za pridobitev mikrodokazila v Sloveniji, pri čemer je njena vloga vezana na zagotavljanje kakovosti. V prihodnjem obdobju bo zato zadolžena za vzpostavitev in izvajanje zunanjega sistema kakovosti izobraževanj za pridobitev

mikrodokazila ter oblikovanje dodatnih standardov kakovosti, na podlagi katerih bo presojan notranji sistem kakovosti izobraževanj za pridobitev mikrodokazila na visokošolskih zavodih.

Podoben pilotni projekt bo v prihodnjem obdobju vpeljava t. i. usmerjenih presoj v zunanje zagotavljanje kakovosti, ki ga izvaja agencija. Usmerjene presoje so nov pristop k zunanji evalvaciji, ki omogoča bolj ciljno usmerjeno in poglobljeno analizo posameznih področij delovanja šol. Usmerjene presoje bo agencija pilotno preizkusila pri postopkih zunanjih evalvacij višjih strokovnih šol, po analizi prvih ugotovitev in ustreznih dopolnitvah pa pristop sistematično uvajala tudi v ostale postopke, ki jih izvaja.

V prihodnje se bo lotila tudi vpeljave umetne inteligence v postopke. Agencija je že v letu 2025 organizirala delovno skupino, zadolženo za metodično raziskovanje in implementacijo umetne inteligence, ki je namenjena izboljšavam v delovnem procesu, pri čemer je agencija zavezana preišljati in odgovorni rabi.

Agencija bo v novem obdobju več pozornosti posvetila prepoznavanju in nagrajevanju odličnosti. S tem namenom se je že pridružila nacionalni pobudi za nagrado, ki je namenjena spodbujanju in prepoznavanju trajnostnih praks na visokošolskih zavodih. Kot predlagateljica standardov kakovosti za presojo tovrstnih projektov agencija v novem obdobju poleg analize učinkov in komunikacijskih aktivnosti predvideva tudi vključitev trajnostnih meril za presojo odličnosti v lastna merila kakovosti. Podobno prepoznavanje in spodbujanje odličnosti – inovativne, učinkovite ali nadstandardne pristope visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol – bo agencija v prihodnjem obdobju postopno razvijala tudi na drugih vsebinskih področjih. Tako zasnovana pozitivna spodbuda je namenjena razvoju kakovosti in krepitvi kulture kakovosti v slovenskem visokošolskem prostoru.

b) Spremljanje evropskih usmeritev in prenove ESG

Agencija bo tudi v prihodnjem strateškem obdobju posebno pozornost namenila spremljanju evropskih usmeritev pri zagotavljanju kakovosti. Med pomembnejšimi dogodki na tem področju je prenova EGS, ki je predvidena za leto 2027. Posodobitev ESG bo neposredno vplivala na prihodnji razvoj standardov kakovosti in na merila agencije ter na postopke akreditacije in zunanje evalvacije visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Da bi nacionalni postopki kakovosti ostali skladni z evropskimi standardi, mednarodno primerljivi in usmerjeni v nenehno izboljševanje kakovosti visokega šolstva, bo agencija redno spremljala razprave in priporočila ključnih evropskih organizacij, sodelovala v strokovnih mrežah ter se pravočasno prilagajala novim zahtevam in trendom.

c) Prenova *Vodnika po zunanjih presojah*

Spremembe, ki jih je prinesel ZViS-1, narekujejo spremembe internih predpisov, ki jih obravnava prejšnje poglavje, obenem pa tudi smiselne prilagoditve in nadgradnjo *Vodnika po zunanjih presojah*. Pomembno je, da posodobitev vodnika, ki je bil že v osnovi zamišljen kot stalno razvijajoči se dokument, upošteva tako zakonske spremembe kot tudi sodobne usmeritve v izobraževanju in rezultate analiz o kakovosti v visokem šolstvu.

č) Usposabljanje strokovnih delavcev

Novo usmeritve v izobraževanju oziroma novi pristopi pri izvajanju presoj zahtevajo usposobljene strokovne delavce, ki skrbijo za učinkovito in strokovno vodenje postopkov ter podpora strokovnjakom pri njihovem delu. Agencija bo zato nadaljevala s stalnim usklajevanjem in usposabljanjem strokovnih delavcev na tematskih medsektorskih sestankih, za specifične tematike pa po potrebi angažirala tudi zunanje strokovnjake. Agencija daje velik poudarek visoki usposobljenosti strokovnih delavcev na posameznih področjih in pri posameznih postopkih, zato bo njihovo usposabljanje še naprej krepila s

pridobivanjem oziroma nadgrajevanjem specifičnih znanj in kompetenc, ki jih ta področja oziroma postopki zahtevajo. Strokovnim delavcem bodo postopki dodeljeni v skladu z njihovimi specifičnimi znanji. Prav tako bo agencija tudi v prihodnjem obdobju nadaljevala z vključevanjem dodatnih strokovnih delavcev v posamezne postopke, da bo zagotovljena boljša podpora delu strokovnjakov in usklajenost dela.

d) Usposabljanje strokovnjakov

Pri usposabljanju strokovnjakov agencije so bili v preteklem obdobju že narejeni veliki koraki, v prihodnjem obdobju pa bo agencija sodelovanje z njimi še okrepila. Že omenjene nove usmeritve v izobraževanju zahtevajo tudi nekatere nove pristope pri izvajanju presoj, za katere je treba strokovnjake ustrezno usposobiti. Agencija bo zato izvajala tematske treninge, ki bodo obravnavali novosti oziroma posebnosti presoj. Ker je pri presojah pomembna tudi izmenjava izkušenj in dobrih praks, bo agencija organizirala temu namenjene posvete s strokovnjaki, na katerih si bodo udeleženci izmenjali oziroma pridobili čim več uporabnih povratnih informacij. Pri izvedbi prvega (teoretičnega) dela usposabljanja strokovnjakov agencija po zgledu iz tujine načrtuje smiselne tehnične izboljšave – določene vsebine bodo pripravljene kot predstavitveni film, ki bo strokovnjakom vedno na voljo, strokovne delavce pa bo razbremenil pri izvajanju te faze usposabljanja.

e) Kakovostne in heterogene skupine strokovnjakov

Postopkovnik dela s strokovnjaki, ki je bil oblikovan v zadnjem obdobju, je namenjen čim bolj objektivnemu oblikovanju skupin strokovnjakov v posameznih postopkih in obenem preprečevanju preobremenjenosti posameznih strokovnjakov in uravnoveženi mednarodni zastopanosti strokovnjakov. V prihajajočem obdobju bo agencija sistematično in dosledno skrbela za to, da se število teh strokovnjakov občutno poveča. S tem bo omogočila večjo objektivnost presoje in širši pogled na presojeno zadevo, z novimi idejami pa tudi bogatitev slovenskega visokošolskega prostora.

f) Izboljšanje svetovalne vloge agencije

Agencija je že od svoje ustanovitve zavezana svetovalni vlogi, zato jo je v preteklem obdobju ves čas krepila. V prihodnjem obdobju jo bo izpopolnjevala z usklajevalnimi sestanki, pomočjo zavodom tako med postopki kot izven njih ter z dogodki, ki jih bo organizirala v ta namen. Svetovalno vlogo bo okrepila tudi z virtualnim pomočnikom (pogovornim botom), ki bo uporabnika na spletni strani usmerjal k informacijam, ki jih išče. Z vidika svetovalne vloge so pomembne tudi povratne informacije, ki jih agencija večinoma pridobiva z anonimnimi spletnimi anketami in na podlagi katerih lahko zazna morebitne vrzeli ali nejasnosti pri komunikaciji in interpretaciji postopkov ter predpisov. Te bo agencija dosledno obravnavala oziroma oblikovala ustrezne ukrepe, da jih odpravi.

3.3 Tematske in druge analize

V naslednjem strateškem obdobju bo agencija nadaljevala s pripravo tematskih in drugih analiz, namenjenih poglobljenemu razumevanju kakovosti ter razvojnih usmeritev v slovenskem višješolskem in visokošolskem sektorju, obenem pa tudi krepitvi razvojne in svetovalne vloge agencije. S poudarkom na analizi akreditacijskih in evalvacijskih postopkov bo dobre prakse povezovala z aktualnimi izzivi in razvojnimi potrebami, ob tem pa spodbujala vključevanje različnih deležnikov v nastajanje analiz. Razširila in nadgradila bo uporabo sodobnih informacijskih tehnologij, vključno z umetno inteligenco, ter različnih podatkovnih baz. Poudarek bo tudi na krepitvi mednarodne prepoznavnosti in oblikovanju smernic, priporočil in dokumentov, ki bodo podpirali nadaljnji razvoj kakovosti.

a) Poglobljene tematske analize, vključevanje deležnikov ter razvoj smernic in priporočil

Poglobljene tematske analize, ki bodo temeljile na izsledkih akreditacijskih in evalvacijskih postopkov, se bodo osredotočale na analizo poročil strokovnjakov in samoevalvacijskih poročil zavodov, kar bo omogočilo boljše razumevanje različnih pristopov k presojanju kakovosti. Analize bodo vključevale tudi predloge in pobude zavodov, ki bodo prispevali k obravnavi širših družbenih tem, kot so trajnostni razvoj, enakost spolov, socialna razsežnost in spodbujanje družbene odgovornosti visokošolskih institucij. Na podlagi tematskih analiz bo agencija pripravljala smernice, priporočila in vodnike, ki bodo podpora strokovnjakom in zavodom pri presojanju in razvoju zunanjega sistema kakovosti.

b) Razvoj drugih analiz in nadgrajevanje obstoječih

Agencija bo v tem obdobju pripravljala tudi druge vsebinsko usmerjene analize, ki bodo obravnavale ključne razvojne usmeritve in prepoznavale tako dobre prakse kot izzive v višješolskem in visokošolskem prostoru. Posebna pozornost bo namenjena rednemu posodabljanju in nadgrajevanju obstoječih analiz (tematskih in drugih), kar bo omogočilo primerjalni vpogled skozi daljše časovno obdobje, spremljanje napredka ter oceno učinkovitosti uvedenih izboljšav.

c) Uporaba informacijskih sistemov in umetne inteligence pri zbiranju ter obdelavi analiz

Pri zbiranju in obdelavi podatkov bo agencija uporabila svoja informacijska sistema iNakvis in eNakvis. Poleg teh sistemov bodo vključene tudi druge visokošolske evidence, ki zagotavljajo ključne podatke za evalvacije, akreditacije in druge analize kakovosti. Agencija bo pri razvoju analitičnega dela premišljeno in odgovorno uvajala uporabo umetne inteligence za podporo analitičnemu delu, pri čemer bo ta prilagojena potrebam agencije in njenim strateškim ciljem.

č) Razvoj podatkovnih baz

V sodelovanju z ministrstvi in visokošolskimi zavodi bo agencija še naprej razvijala podatkovne baze. Te bodo v novem obdobju vključevale tudi podatke o znanstvenoraziskovalni dejavnosti, kariernih poteh diplomantov in delovanju visokošolskih knjižnic, ki bodo pomembni za akreditacijske in evalvacijske postopke. Poleg tega bodo ti podatkovni viri zagotavljali ažurne informacije, ki bodo omogočale spremljanje napredka na različnih področjih.

d) Tematski dogodki, letna poročila ter razširjanje rezultatov in ugotovitev analiz

Agencija bo podpirala organizacijo tematskih dogodkov, posvetov in usposabljanj ter usklajevala aktivnosti znotraj sektorja za kakovost in mednarodno sodelovanje. Ključni cilj bo prenos ugotovitev analiz v evalvacijske in akreditacijske postopke ter spodbujanje sodelovanja med visokošolskimi deležniki. Letne publikacije v slovenskem in angleškem jeziku bodo vključevale poročila o delu agencije, tematske analize ter aktualne teme s področja visokega šolstva doma in v tujini. Rezultate analiz bo agencija predstavljala na strokovnih srečanjih doma in v tujini, kar bo prispevalo k njihovi širši prepoznavnosti in uporabi ter krepilo razumevanje kakovosti v visokem šolstvu. Analize bodo tudi strokovna podlaga za pripravo strateških dokumentov in izboljšave evalvacijskih praks.

3.4 Baze podatkov

a) Nadgradnja in povezovanje informacijskih sistemov

V naslednjem obdobju bo agencija nadgradila uporabniško izkušnjo in funkcionalnost spletnega vmesnika informacijskega sistema eNakvis, kar bo povečalo pretočnost podatkov in poenostavilo njegovo uporabo. V sklopu iNakvisa bo agencija začela s postopnim odpiranjem aplikacije za širšo uporabo in dostop do izbranih evidenc o visokošolskih

zavodih, programih in postopkih omogočila splošni javnosti. Ključen bo tudi nadaljnji razvoj povezljivosti med informacijskimi sistemi (eVŠ, informacijski sistemi visokošolskih zavodov ipd.), saj integrirani sistemi omogočajo avtomatsko izmenjavo podatkov, zmanjšujejo administrativna bremena in ustvarjajo temelje za podatkovno podprto spremljanje kakovosti.

b) Standardizacija in kakovost podatkov

Za zagotavljanje zanesljive analitične podpore in učinkovite izmenjave informacij med sistemi je ključno, da so podatki ustrezno strukturirani, konsistentni in medsebojno primerljivi. V prihodnjem obdobju bo agencija nadaljevala z usklajevanjem in nadgradnjo podatkovnih modelov, oblikovanjem jasnih definicij podatkovnih enot (vpisnih pogojev, predmetnikov ipd.) ter vzpostavitvijo in vzdrževanjem enotnih šifrantov (npr. eNakvisove šifre). Poseben poudarek bo namenjen izboljšanju kakovosti vnosov v obstoječe evidence, uvajanju validacijskih mehanizmov, s čimer bo omogočeno zanesljivejše poročanje, boljše povezovanje z drugimi informacijskimi sistemi in višja stopnja zaupanja v podatke, ki so temelj za presoje, analize in strateško odločanje.

c) Dostopnost in preglednost podatkov

Povečanje dostopnosti in preglednosti podatkov je eden od ključnih elementov zaupanja v delovanje agencije in celotnega sistema zagotavljanja kakovosti. V naslednjem obdobju bo agencija vzpostavila javno dostopne podatkovne prikaze, ki bodo deležnikom – visokošolskim zavodom, študentom, raziskovalcem in širši javnosti – omogočili boljše razumevanje delovanja sistema in posameznih institucij. Dostop bo omogočen z namenskimi spletnimi vmesniki in v obliki strukturiranih izvozov za nadaljnjo analizo. Poudarek bo tudi na vizualni berljivosti, prilagodljivosti prikazov in sprotne osveževanju podatkov. Z odprtostjo evidenc, ki so že vzpostavljene v sistemu iNakvis, bo agencija prispevala k večji preglednosti odločitev, postopkov in rezultatov presoj, obenem pa okrepila tudi svojo odgovornost ter spodbudila uporabo podatkov v raziskovalne in razvojne namene.

č) Uporaba podatkov za spremljanje kakovosti

V prihodnjem obdobju bo agencija nadgradila obstoječe podatkovne vire in razvila nove pristope za sistematično spremljanje kakovosti na podlagi dejanskih, primerljivih in sproti osveženih podatkov. Povezava med evidencami (npr. študijskih programov, akreditacij in evalvacij, zaposlenosti diplomantov) bo omogočila celovitejše vpoglede v delovanje visokošolskih zavodov in programov. Na podlagi teh podatkov bo mogoče prepoznavati odklone, trende in potencialna tveganja, kar bo okrepilo vlogo agencije kot razvojnega telesa. Spremembe, ki jih je prinesel ZViS-1, poleg tega omogočajo agenciji, da za potrebe akreditacijskih in evalvacijskih postopkov svoje evidence brezplačno povezuje s sistemom SICRIS, s čimer postane preverjanje izpolnjevanja pogojev za izvolitev preglednejše, evalvacija raziskovalnega dela pa lažja. Kazalniki, zbrani prek iNakvis in drugih povezanih sistemov, bodo neposredno vključeni v evalvacijske in akreditacijske postopke ter uporabljeni pri oblikovanju smernic, priporočil in odločitev. S tem bo agencija zagotovila, da postanejo podatki orodje za izboljševanje kakovosti, ne le sredstvo za poročanje.

3.5 Mednarodno sodelovanje

Agencija bo v prihodnjem strateškem obdobju ohranila določene cilje iz preteklega obdobja in jih mestoma posodobila oziroma nadgradila. Primarni strateški cilj agencije za obdobje 2026–2030 ostaja primerljivost slovenskega visokošolskega prostora z evropskim ter uveljavitev razvojnih usmeritev evropskega visokošolskega prostora, kar bo prispevalo k

nadaljnji krepitvi kulture kakovosti. V ta namen si bo agencija prizadevala za izpolnitev naslednjih ciljev:

a) Podaljšanje članstva v ENQA in EQAR

Leta 2028 bo agencija ponovno v postopku presoje združenja ENQA in registra EQAR. Agencija bo nadaljevala z izboljševanjem svojega dela in nadgradnjo napredka, doseženega v prejšnjem strateškem obdobju, obenem pa pričela s procesom samoevalvacije kot priprave na naslednjo presojo.

b) Aktivno sodelovanje v mednarodnih združenjih agencij za kakovost

Agencija se bo kot doslej posebej posvečala sodelovanjem v okviru ENQA in EQAR, poleg tega pa še združenja CEENQA, kjer bo sodelovala s prispevki za letne konference, in konzorcija ECA, kjer bo preko članstva v svetu konzorcija kot pobudnica pomagala vzpostaviti evropsko platformo strokovnjakov za sodelovanje v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih. Ta platforma bo omogočala lažji dostop do kvalificiranih tujih strokovnjakov, ki lahko enakopravno sodelujejo v vseh skupinah strokovnjakov agencije, imenovanih v postopkih na področju visokega šolstva.

Obenem bo agencija kot članica Delovne skupine za spremljanje bolonjskega procesa (BFUG) skrbno spremljala usmeritve v evropskem prostoru, še posebno glede napovedane prenove ESG v letu 2027, ki bo pomembno vplivala tudi na standarde kakovosti v Merilih za akreditacijo in evalvacijo.

Agencija bo še naprej spremljala pobude Evropske komisije na področju visokega šolstva in jih v sodelovanju z deležniki vključevala v slovenski visokošolski prostor.

c) Izvajanje akreditacijskih in evalvacij postopkov v tujini

Z novim Zakonom o visokem šolstvu je agencija pridobila možnost opravljanja akreditacijskih in evalvacijskih postopkov v tujini. Gre za novo področje delovanja agencije, ki bo okrepilo mednarodno delovanje agencije in obenem omogočilo še bolj neposredno primerjavo slovenskega visokošolskega prostora z drugimi državami. Agencija se bo pri izvajanju postopkov v tujini osredotočila predvsem na evropske države.

č) Krepitev sodelovanja z agencijami Zahodnega Balkana in širše

Agencija bo svojo svetovalno in povezovalno vlogo na Zahodnem Balkanu nadaljevala kot udeleženka projekta SMEQA in z organiziranjem dogodkov, povezanih s to tematiko. Določene aktivnosti so se pričele že v letu 2024 in se nadaljujejo. Agencija se bo pri tem povezala z agencijami iz te regije in jim pomagala na poti do izpolnjevanja evropskih standardov.

Poleg tega bo nadaljevala z bilateralnimi aktivnostmi, še posebej z obiski tujih agencij, namenjenih predvsem učenju in medsebojnemu prenosu dobrih praks.

3.6 Komuniciranje

V prihodnjem obdobju bo agencija še okrepila proaktivno in strateško komuniciranje z vsemi ključnimi deležniki. Poseben poudarek bo na uporabi sodobnih digitalnih orodij, razvoju večpredstavnostnih vsebin ter še večji odprtosti in dostopnosti informacij o delovanju agencije. Pomembno vlogo bo imela tudi organizacija tematskih dogodkov in utrjevanje sodelovalne kulture na agenciji.

a) Organizacija dogodkov

Agencija bo v prihodnjem obdobju organizirala še več tematskih dogodkov kot doslej. Namenjeni bodo izmenjavi znanja, povezovanju deležnikov in ozaveščanju o pomenu zagotavljanja kakovosti. Nadaljevala bo z organizacijo vsakoletnih mednarodnih konferenc, posvečenih aktualnim tematikam na področju visokega šolstva in kakovosti, in se še bolj kot doslej posvetila domačim strokovnim srečanjem in posvetom, med drugim namenjenim neformalnemu druženju in povezovanju. Dan NAKVIS bo osrednji letni dogodek, ki ga organizira agencija in je posvečen kulturi kakovosti, pri čemer bo obogaten z novimi vsebinami – posvetom za strokovnjake in podeljevanjem nagrad za odličnost.

b) Dodatne večpredstavnostne vsebine

Agencija bo še naprej razvijala svoje večpredstavnostne vsebine, ki jih objavlja na svoji spletni strani in spletnem kanalu YouTube. Med pomembnejšimi novostmi bo predstavitveni film kot uvodni uvajalni seminar v postopke agencije in organizacijo dela v skupini strokovnjakov, namenjen kandidatoma za strokovnjake NAKVIS. Predstavitveni film bo nadomestil prvi del usposabljanja, ki ga je agencija doslej organizirala na daljavo, in bo na voljo tudi strokovnjakom, ki so že vpisani v register agencije, da po potrebi osvežijo svoje znanje. Takšen pristop omogoča optimizacijo in racionalizacijo dela tako za strokovne delavce kot strokovnjake. Agencija bo poleg tega za dogodek Dan NAKVIS pripravila spremljajoče predstavitve prejemnikov priznanj o podaljšanju akreditacije višješolskih in visokošolskih zavodov, da bodo udeleženci lahko na poljuden način spoznali ključne ugotovitve zunanje presoje in dosežke posameznih zavodov oziroma višjih strokovnih šol.

c) Širitev obstoječih kanalov komunikacije

Da bi izboljšala ažurnost, jasnost in razširjenost svojih informacij, bo agencija v prihodnjem obdobju okrepila delovanje na svojih kanalih komuniciranja. Povečala bo število in raznovrstnost objav na družbenih omrežjih in spletni strani, poleg tega pa bo spletno stran posodobila in jo nadgradila z dodatnimi funkcionalnostmi v obliki pogovornega bota – virtualnega pomočnika za uporabnike. Razširila bo tudi vsebino mesečnega e-novičnika in hrkati poskrbela, da bo njegovo razširjanje med ključne deležnike še bolj učinkovito.

č) Krepitev sodelovalne kulture na agenciji

Agencija bo v prihodnjem obdobju posebno pozornost namenjala tudi krepitvi sodelovalne kulture in odnosov na agenciji. Organizirala bo redna tematska usklajevanja med zaposlenimi in vodstvom, skrbela za dosledno sodelovanje vseh sektorjev pri nalogah skupnega pomena, krepila organizacijo skupnih neformalnih in formalnih druženj ter skrbela za dodatno ozaveščanje in izobraževanje o pomenu sodelovalne kulture. Pomemben doprinos k boljšemu sodelovanju in kakovostnejšemu delu bo tudi sistematično mentoriranje novih sodelavcev in nagrajevanje uspešnega dela.

SKLEP

Nova strategija za obdobje 2026–2030 pomeni nadaljevanje in nadgradnjo dosedanjih prizadevanj agencije, pa tudi odgovor na aktualne razvojne potrebe višješolskega in visokošolskega prostora. Utemeljena je na izkušnjah in dosežkih iztekajočega se obdobja in zasnovana z jasnim pogledom naprej – k ciljem, ki bodo prispevali k dvigu kakovosti, odgovornosti in relevantnosti slovenskega visokega in višjega strokovnega izobraževanja.

V prihodnjih petih letih bo agencija v ospredje svojega delovanja še bolj sistematično postavljala vsebine, ki povezujejo kakovost, trajnostni razvoj, digitalno preobrazbo in mednarodno sodelovanje. Uresničevanje strateških ciljev bo potekalo ob doslednem spoštovanju vrednot, ki so agencijo vodile vse od njene ustanovitve: strokovnost, neodvisnost, transparentnost, integriteta in razvojna naravnost. Te vrednote bodo še naprej temeljile na priznanih evropskih standardih in smernicah (ESG), na podlagi katerih agencija oblikuje svojo vlogo v domačem in evropskem visokošolskem prostoru.

Z novo strategijo si agencija prizadeva za večjo povezanost med notranjimi in zunanjimi procesi kakovosti, pri čemer bo še posebej pozorna na vključevanje vseh ključnih deležnikov v načrtovanje in izvajanje postopkov. S tem se utrjuje kultura sodelovanja in soodgovornosti, ki je bistvena za dolgoročno delovanje in legitimnost sistema kakovosti.

Pomemben vidik bo v prihodnje tudi sposobnost agencije za sprotno odzivanje na spremembe – naj bodo te zakonodajne, družbene, znanstveno-tehnološke ali okoljske. Strategija zato vključuje instrumente, ki omogočajo prilagajanje in evalvacijo ukrepov, da bi agencija ostala učinkovita, verodostojna in relevantna v času hitrih preobrazb, ki zaznamujejo sodobno visokošolsko okolje.

V novem strateškem obdobju si bo agencija prizadevala ohranjati dejavno in zaupanja vredno vlogo v slovenskem ter širšem evropskem visokošolskem prostoru. S strokovno izvedenimi zunanjimi presojami, kakovostno obdelanimi podatki, premišljenimi analizami, odprtim komuniciranjem z visokoškolskimi deležniki ter okrepljeno svetovalno podporo visokoškolskim zavodom in višjim strokovnim šolam si bo še naprej prizadevala za razvoj kakovosti v terciarnem izobraževanju.

Strateške cilje je določil direktor agencije v sodelovanju z vodji sektorjev in zaposlenimi. Pri določanju ciljev so bili upoštevani samoevalvacijski izsledki agencije in priporočila strokovnjakov ENQA ob zunanji evalvaciji agencije. Sprememba je bila poslana vsem visokoškolskim deležnikom v pripombe, strateški cilji pa so bili predstavljeni tudi na posvetih agencije.

Strategijo je svet agencije sprejel na 224. seji 22. decembra 2025.